

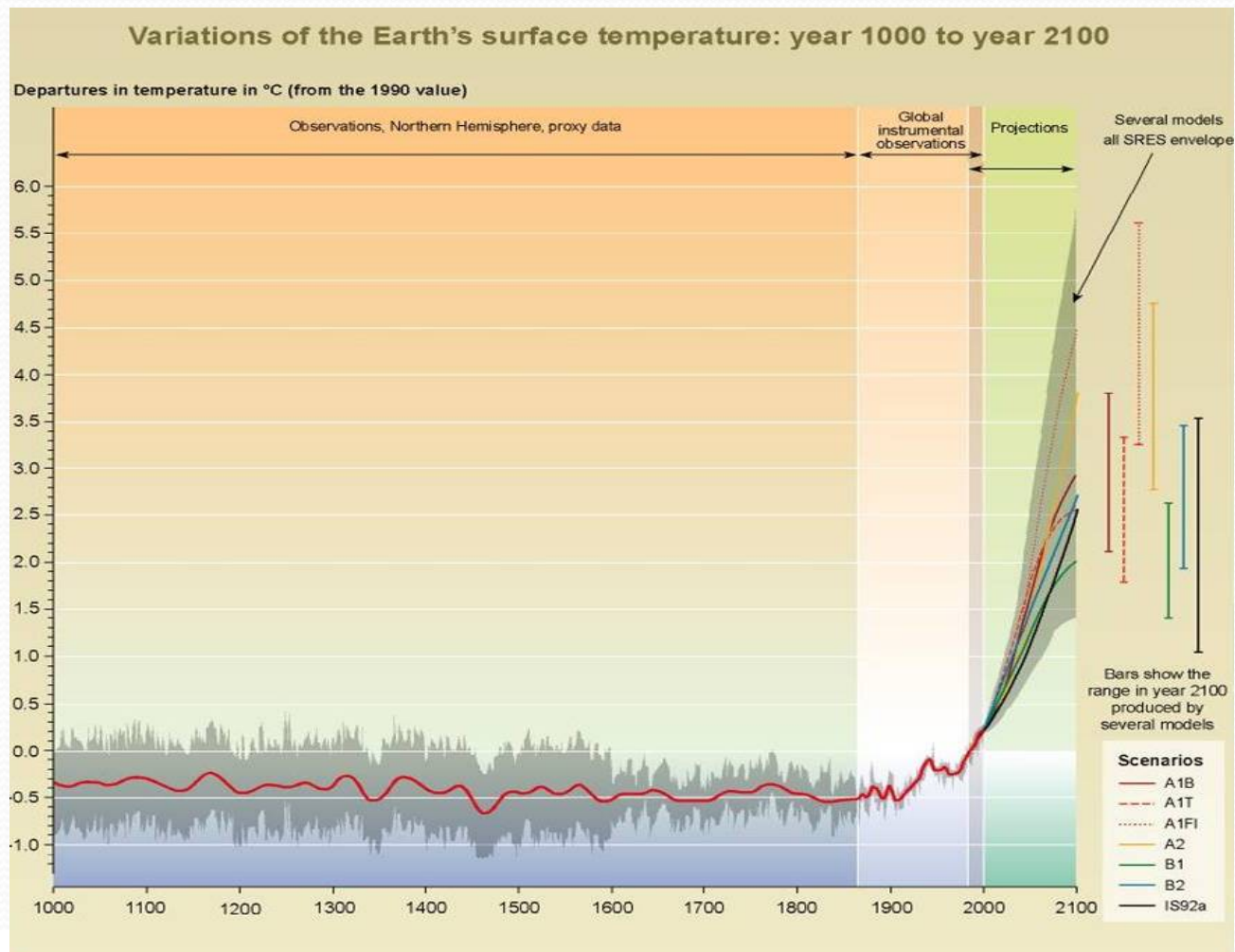
Valsts Pētījumu Programma
KLIMATA MAINĀS
IETEKME UZ
LATVIJAS ŪDEŅU
VIDI

Andris Andrušaitis

Māris Kļaviņš

Latvijas Universitāte

Pasaules klimats mainās

Avots: IPCC, 2001

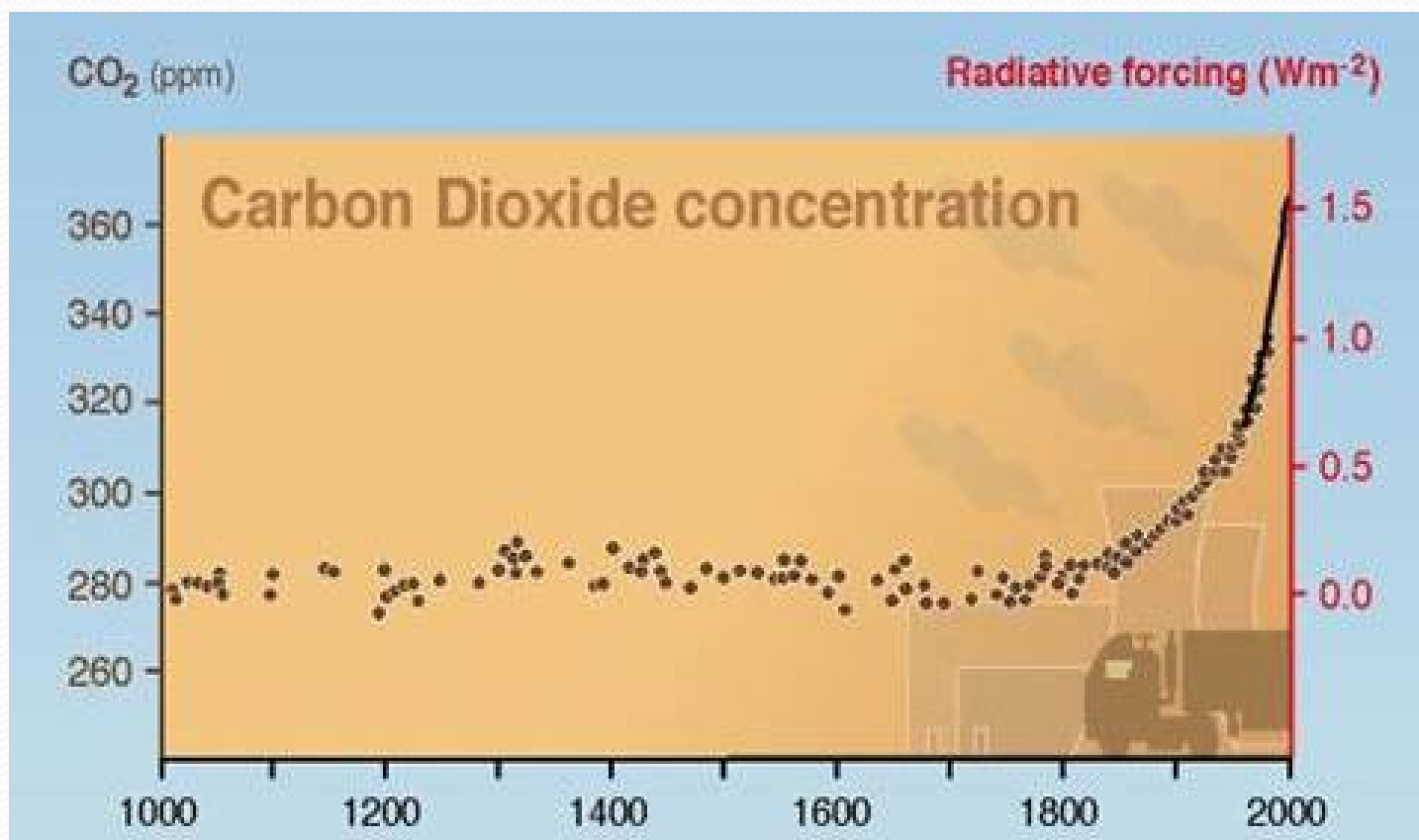

KALME

VALSTS PĒTIJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

Cilvēka ietekme ir neapstrīdama

Avots: IPCC, 2001

KALME

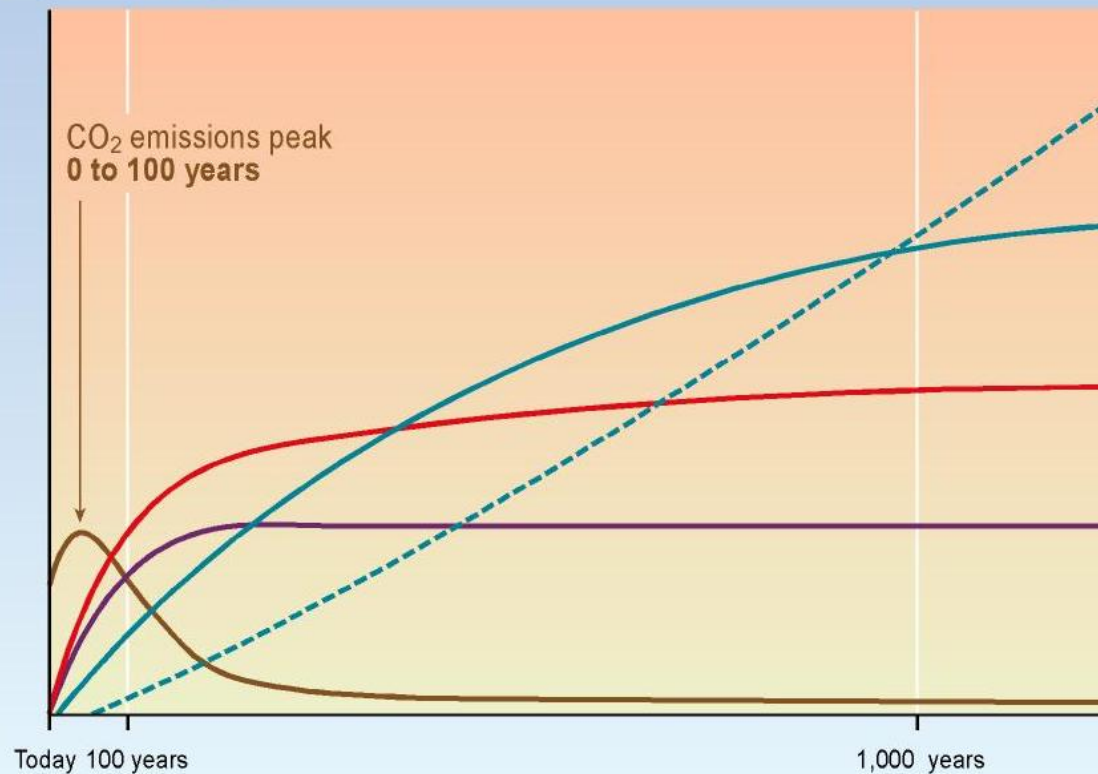
VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

Klimata maiņas ietekme būs ilglaicīga

CO₂ concentration, temperature, and sea level continue to rise long after emissions are reduced

Magnitude of response

Time taken to reach equilibrium

Sea-level rise due to ice melting:
several millennia

Sea-level rise due to thermal expansion:
centuries to millennia

Temperature stabilization:
a few centuries

CO₂ stabilization:
100 to 300 years

CO₂ emissions

Avots: IPCC, 2001

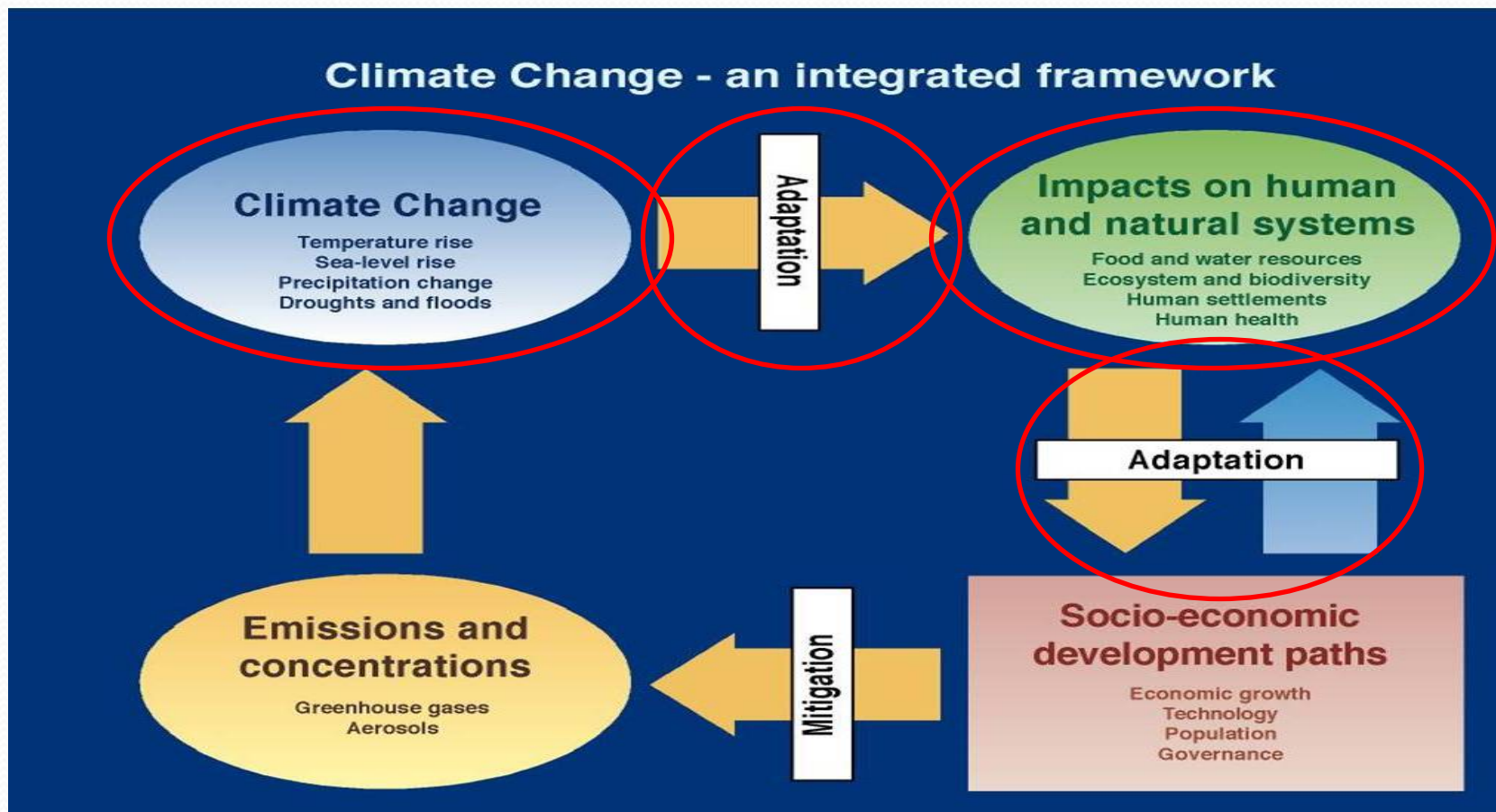

KALME

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

Izeja: Paredzēt un pielāgoties

Avots: IPCC, 2001

KALME

VALSTS PĒTIJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

Vides pētījumi pirmo reizi iekļauti Latvijas zinātnes prioritāšu sarakstā

Ministru kabineta rīkojums Nr.412

Rīgā 2006.gada 6.jūnijā (prot. Nr.30 9.§)

Par prioritārajiem zinātnes virzieniem fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2006.-2009.gadā

Saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma 13.panta otrās daļas 3.punktu un 34.panta ceturto daļu apstiprināt šādus prioritāros zinātnes virzienus fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2006.-2009.gadā:

1. Agrobiotehnoloģijā (....);
2. Biomedicīnā un farmācijā (...);
3. Enerģētikā (....);
4. Informātikā (...);
5. Letonikā (...);
6. Materiālzinātnē (...);
7. Meža zinātnē (...);
8. Medicīnas zinātnē (...);

9. Vides zinātnē - klimata maiņas reģionālā ietekme uz ūdeņu ekosistēmām un adaptācija, Baltijas jūras un iekšējo ūdeņu vides ilgtspējīga apsaimniekošana un aizsardzība.

KALME

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

VPP “KLIMATA MAINĀS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDI”

2006.g. novembris – 2009.g. decembris

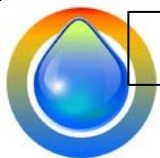
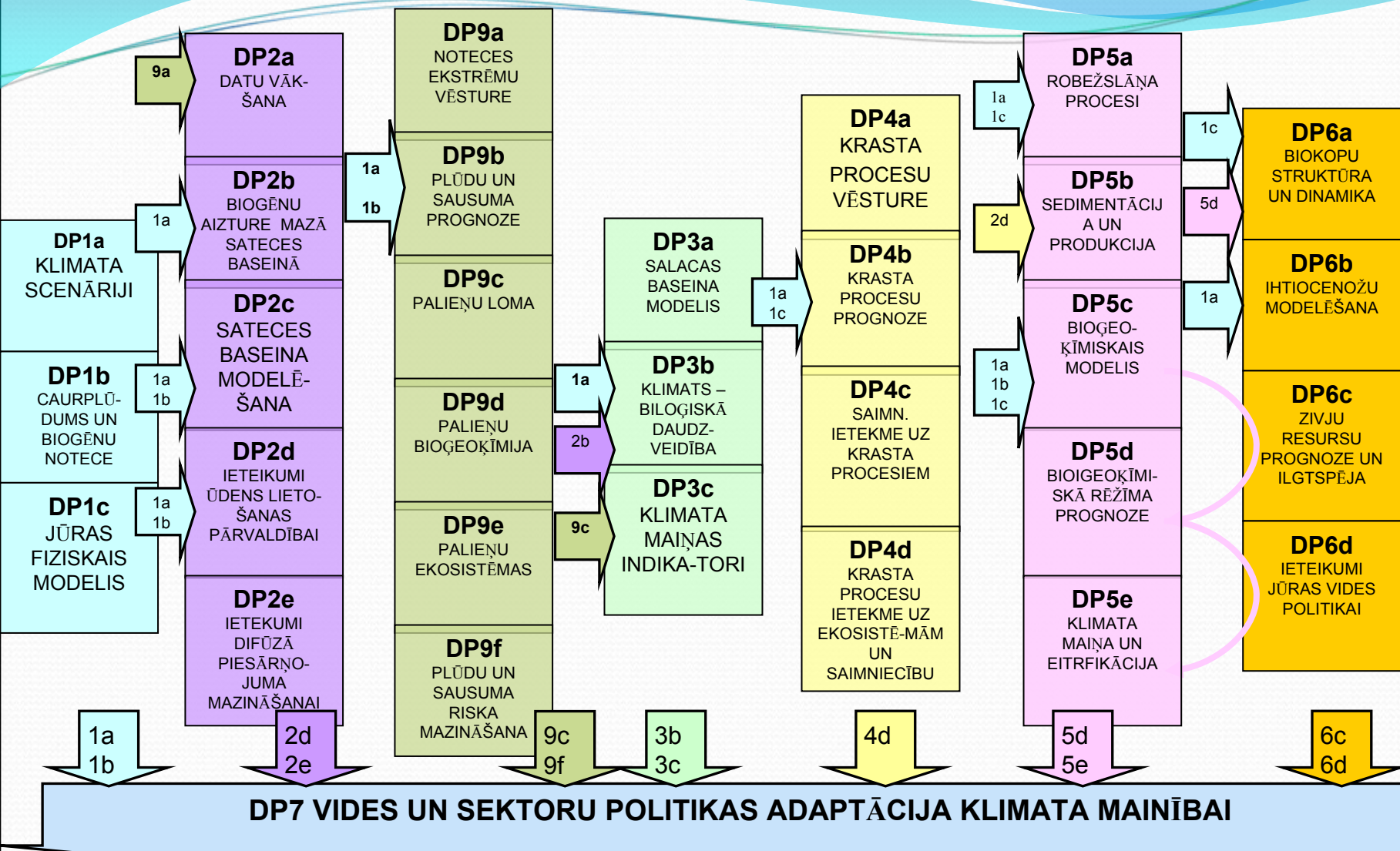
Programmas pamatmērķis:

Novērtēt klimata īstermiņa, vidēja termiņa un ilglaicīgās mainības ietekmes uz Latvijas iekšējo ūdeņu un Baltijas jūras vides kvalitāti un ekosistēmām. Radīt zinātnisku pamatu Latvijas vides politikas un sektoru politiku adaptācijai klimata maiņai.

Specifiskie mērķi:

- a) Izveidot vairākus nepretrunīgus ūdens vides režīmveidojošo paramtru maiņas scenārijus datu rindu veidā;
- b) Novērtēt klimata mainības iespējamās ietekmes uz Latvijas iekšējo ūdeņu kvalitāti un izmantošanas iespējām un plūdu un mazūdens risku, lai sekmētu sateces baseinu pārvaldības sistēmas izveidi un nodrošinātu ūdeņu resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu;
- c) Prognozēt klimata mainības iespējamās ietekmes uz fizikāli-oceanogrāfisko režīmu, krasta procesu dinamiku, biogeoķīmiskajiem procesiem un ekosistēmām Baltijas jūras Latvijas zonā, lai sekmētu jūras vides kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un jūras resursu un “pakalpojumu” ilgtspējīgu izmantošanu.

Struktūra un sadarbība

KALME

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

REZULTĀTU IZMANTOTĀJI UN SOCIĀLIE PARTNERI

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

PD8: Programmas vadība un sabiedrības informēšana

The screenshot shows the homepage of the KALME website. At the top, there is a navigation bar with a search box and various icons. Below this is the address bar showing 'http://www.kalme.daba.lv/'. The main header features the KALME logo and the text 'VALSTS PĒTIJUMU PROGRAMMA KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDI'. A decorative banner with a water drop icon and the text 'Populāri par klimata maiņu Baltijā' is visible. On the left side, there is a vertical menu with links such as 'Jaunumi', 'Mūsu komanda', 'Kontakti', 'Partneri', 'Kalendārs', 'Saites', and 'Darba paketes'. The main content area contains several news items under the heading 'JAUNUMI'. The first item is dated '2006. - 2009.' and discusses the program's goals. The second item is dated '2006.g. 30. oktobrī' and mentions the start of the program. The third item is dated '2006.g. 10. novembrī' and describes a meeting. The fourth item is dated '2007. g. 10 - 12. maija' and mentions a conference. A large red watermark 'WWW.KALME.DABA.LV' is overlaid across the bottom of the screenshot.

Address <http://www.kalme.daba.lv/>

Klimats, Adaptācija, Līdzsvars, Mainība, Ekosistēmas

KALME

VALSTS PĒTIJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDI

Populāri par klimata maiņu Baltijā

- Jaunumi
- Mūsu komanda
- Kontakti
- Partneri
- Kalendārs
- Saites
- Darba paketes

Hidroloģiskais režīms
Barības vielu aprīte
Iekšējo ūdeņu ekosistēmas
Krasta procesi
Jūras biogeokīmija
Jūras ekosistēmas
Adaptācija
Vadība un sabiedrības informēšana

2006. - 2009.
Latvijas ūdeņu vides pētnieki apvienojuši pūlīnus, lai noskaidrotu, kā klimata maiņa ietekmēs Latvijas ezerus, upes un Baltijas jūras piekrasti un izstrādātu zinātniski pamatotus ieteikumus adaptācijai un seku mazināšanai.

JAUNUMI

2006.g. 30. oktobrī
noslēdzot līgumu ar Latvijas Zinātņu Padomi VPP „Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi” uzsākusi darbu. Programma tiks realizēta 2006.-2009.g. 4 etapos.

2006.g. 10. novembrī
notika VPP „Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi” uzsākšanas sanāksme. Sanāksmē piedalījās lielākā daļa 1. etapa izpildē iesaistīto zinātnieku. Programmas vadītāji M. Kļaviņš un A. Andrušaitis iepazīstināja ar etapa īstenošanas praktiskajiem jautājumiem. Programmai sekmīgu darbību novēlēja LU zinātņu prorektors, profesors Indriķis Muižnieks. Darba pakešu vadītāji U. Beters, V. Jansons, G. Sprīdģe, G. Eberhards, J. Aigars, A. Ikaunieca un K. Āboliņa informēja par katras DP uzdevumiem un konkrētajiem darba plāniem 1. etapam. Sanāksmes dalībnieki apsprieda darba pakešu savstarpējās sadarbības jautājumus.

Saistībā ar VPP „Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi” darba uzsākšanu
Latvijas Universitātes 65. Zinātniskās konferences ietvaros tiks noturēta sekcija „Klimata mainība un Latvijas ūdeņi”. Sekcijai pieteikti vairāk nekā 30 referāti. Sekcijas sēde notiks 2007.g. 6. februārī 10:00 – 19:00, LU mazajā sulā Raiņa bulvārī 19.
[Raplīdzus informācija >>>](#)

2007. g. 10 - 12. maija
Rīgā notiks starptautiska konference „Climate Change and Waters”, kas notiks sadarbībā ar INTERREG IIIIB projektu ASTRA, piedaloties ne tikai Baltijas reģiona zinātniekiem, bet arī pašvaldību pārstāvjiem un lēmumniekiem. Konferences mērķis būs iepazīties ar Baltijas reģionā izstrādātajiem pētījumiem, praktiskajām risinājumiem par klimata maiņas ietekmi, klimata politikas izpildes iespējām, lai samazinātu tās negatīvās sekas.
[Raplīdzus informācija >>>](#)

KALME

VALSTS PĒTIJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDI

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS

Programmas partneri

Latvijas Universitāte

- Fizikas un matemātikas fakultāte: DP 1
- Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte: DP 1, DP 2, DP4, DP7, DP8
- Bioloģijas fakultāte: DP 3, DP5, DP6, DP8

Latvijas Lauksaimniecības Universitāte

- Lauku inženieru fakultāte: DP2

Daugavpils Universitāte

- Dabaszinātņu un matemātikas fakultāte: DP9

APP Latvijas Hidroekoloģijas institūts: DP2, DP5, DP6

V/A Latvijas zivju resursu aģentūra: DP3, DP6

LU aģentūra LU Bioloģijas institūts: DP 3, DP5, DP6

KALME

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA
KLIMATA MAIŅAS IETEKME UZ LATVIJAS ŪDEŅU VIDĪ

KLIMATS • ATTĪSTĪBA • LĪDZSVARS • MAINĪBA • EKOSISTĒMAS